

Zijn eigen stoorzender

ni

etin dineerde in het
artmuseum, vond elders in
om nóg een politieke mani-
laats. In Paradiso draaide
dag niet om olie en gas uit
maar om de culturele bot-
ten van Corsica. In plaats
erende regenbogen staken
er de Corsicaanse vlag
om hun helden van I Mu-
dersteunen. Al dertig jaar
e groep pittige pleidooien
ehoud van de Corsicaanse
die mede dankzij hen een
doormaakt. Met de unieke
olyfone zang, folk en rock
vrini in Frankrijk stadions
In Nederland trekt de
afdzakelijk de francophone
chap. Liederen over hun
taal ('Op Corsica vindt
meerde taalmoord
de grondspeculatie op het
'Planet's spring') en de poli-
vangenen in Franse detentie
a te beluisteren op I Muvri-
wste album 'Imaginà'.
aïks op tegen mits de bood-
et de muziek overheerst. In
gebeurde dat op zo'n hin-
manier dat het concert in
logisch getinte EO-bijeen-
ontvaardde. Corsicaanse kwes-
den naar mondiaal niveau
ien tolk vertaalde ellenlange
n over bedreigde Amazone-
n, genetisch gemanipuleerd

drang om
vereld te
oeteren,
aide dit
cert de nek om

l en onze bedreigde planeet.
ats van Al Gore te imiteren,
Muvrini beter de muziek voor
sunnen laten spreken. Bij vla-
onk de kwaliteit van hun -

Omdat ze hun identiteit ontlenuen
aan op traditie geschoeide muziek,
voelen ze zich verwant met andere
bedreigde Europese minderheden
zoals Basken en Ieren. Met hen heb-
ben ze ook het gebruik van de doe-
delzak gemeen, en de vrees om voor
'jandoedel' te worden uitgemaakt.
Veelbetekend was dan ook de op-
merking van zanger Jean-Francois
Bernadini toen hij een Griekse de-
monstrant aanhaalde: "We zijn
bang om de Corsicanen van Europa
te worden".
Stan Rijnen

Theater

**Pax Hominis 1 - De mensheid
zij geprezen**
De Nieuw Amsterdam

★★★★★

Hij is welbespraakt, de duivel. Hij
danst, zingt, citeert Goethe in het
Duits en gaat gekleed in driedelig
grijs. Maar bovenal prijst de duivel
de mens. Hij vindt dat de mens veel
te lang is beschimpt en zwartge-
maakt. Met name door kunstenaars
en filosofen. Dus neemt hij graag
pro deo de verdediging van de mens
op zich.

'De mensheid zij geprezen' heet de
monoloog waarin die verdediging in
stelling wordt gebracht. Het is het
eerste deel van de serie Pax Homi-
nis, waarmee het gezelschap De
Nieuw Amsterdam de komende ja-
ren de strijd zegt te willen aanbin-
den met polarisatie en cynisme,
door theater te maken dat verbindt.
Het lijkt inderdaad hoopgevend dat
zelfs de duivel, gespeeld door artis-
tiek leider Sabri Saad El Hamus, in
die serie de positieve kanten van de
mens wil tonen. Maar vrij van cynis-
me is zijn tekst zeker niet, al was
het maar omdat 'De mensheid zij
geprezen' een bewerking is van
het gelijknamige boek van Arnon
Grunberg. Zoals we van Grunberg
gewend zijn, is dat wel een prettig
verwarrend en merkwaardig hoop-
gevend cynisme.

De duivel van Grunberg en El Ha-
mus vindt namelijk dat zaken als
begeerte, haat en oorlog behoorlijk
zijn ondergewaardeerd. Juist die
zaken, zegt hij, laten de mens in
zijn meest pure vorm zien. Het zijn
de illusies van een geweten, van
moraal, van democratie en recht-
vaardigheid, die de mens tot slaaf
maken en hem beperken.
Maar hoe langer de duivel de lof op
de mens zingt, hoe groter zijn frus-
tratie wordt, omdat die mens maar
niet uit zijn morele dromen wenst
te ontwaken. Die menselijke moraal
die de duivel zo veracht, mag dan
slechts een illusie zijn, het blijft
toch een moraal.

De duivel van El Hamus brengt die
gemengde boodschap in een prettig
vertelde monoloog. De acteur weet
hoe hij zijn publiek moet bespelen.
Met zijn mooie, warme stem en
door het uitdelen van hoestpastilles
windt hij het publiek gemakkelijk
om zijn vinger. Tegelijkertijd heeft
El Hamus als acteur altijd een ge-
vaarlijke, onvoorspelbare kant.

*Met zijn mooie,
warme stem én
met hoestpastilles,
windt El Hamus
het publiek
om zijn vinger*

die meestal heel prettig is. Maar in
'De mensheid zij geprezen' zit die
donkere zijde van zijn spel hem in
de weg, omdat zijn duivel daardoor
nogal eendimensionaal en onbe-
trouwbaar wordt en daarmee de
meerlagigheid van zijn betoog
onderuithaalt.

Dat neemt overigens niet weg dat
het hoopvolle pessimisme van het
eerste deel van Pax Hominis be-
nieuwd maakt naar de volgende de-
len.

Robbert van Heuven

Nog in diverse theaters tot en met 8 okto-
ber 2013. www.denieuwamsterdam.nl